

Трудове право

Вибірковий блок для ОС «Магістр» «Трудове право» передбачає надання студентам ґрунтовних знань у сфері правового регулювання праці на міжнародному та національному рівнях, а також розвиток вмінь критично аналізувати та застосовувати норми законодавства України про працю, зокрема при наданні юридичних консультацій, складанні процесуальних документів, підготовці проєктів нормативно-правових актів різного рівня, експертних висновків по спірних питаннях.

Спецкурси, які викладаються в межах даного вибіркового блоку, направлені на поглиблене вивчення національного трудового права та його окремих інститутів (трудовий договір, організація праці, оплата праці, вирішення трудових спорів тощо) з врахуванням тих умов, що впливають на ринок праці в певний період (пандемія Covid-19, війна, цифровізація тощо). В межах кожного зі спецкурсів розглядаються актуальні проблеми у певній сфері правового регулювання трудових відносин. Важливе місце належить спецкурсу «Проблеми кодифікації трудового законодавства», що направлений не лише на розгляд проєктів нормативно-правових актів у сфері правового регулювання праці, але й визначення передумов та фундаментальних засад реформування трудового законодавства загалом. Окремі спецкурси присвячені поглибленому дослідженню міжнародного трудового права та трудового права зарубіжних країн, його порівняння із національним трудовим правом та виокремлення нових інститутів, що потребують розвитку в сучасний період (протидія незадекларованій праці, нетипові трудові договори, дистанційна зайнятість, гідна оплата праці, комфортне виробниче середовище, протидія дискримінації та мобінгу в трудових відносинах тощо). Важливе значення для отримання практичних навичок застосування законодавства про працю мають спецкурси «Правове регулювання кадрової роботи», «Правове регулювання організації праці».

Київський національний університет імені Тараса Шевченка завжди славився класичною освітою, яка враховує тенденції сучасності. На сьогодні

питання трудового права є предметом розгляду на найвищому міжнародному та державному рівнях. В умовах спочатку пандемії, а потім війни питання захисту трудових прав набули особливої актуальності, оскільки зумовили як швидке пристосування законодавства про працю до нових реалій, так і необхідність розширення заходів соціальної політики для підтримки працівників (які втратили роботу, постраждали від нещасних випадків чи професійних захворювань, поєднують професійні та сімейні обов'язки та потребують більшої гнучкості у регулюванні трудових відносин тощо).

Магістерський вибірковий блок «Трудове право» відповідає сучасним міжнародним та національному векторам розвитку у сфері трудового права й забезпечує підготовку фахівців відповідного напрямку, які затребувані на ринку праці. Наші випускники працюють у Міністерстві соціальної політики України, Державній службі України з питань праці, інших установах соціально-трудої сфери, займаються юридичною практикою та працюють у приватному секторі, де практичні навички застосування законодавства про працю завжди є затребуваними та актуальними. Також кафедрою трудового права та права соціального забезпечення постійно проводяться наукові заходи (конференції, круглі столи тощо), виконуються наукові проєкти у сфері трудового права, до яких долучаються і студенти кафедри.

1. Міжнародне трудове право

Форми викладання та методи навчання цієї дисципліни спрямовані на проведення правового аналізу міжнародно-правових норм в сфері регулювання трудових та інших, безпосередньо, пов'язаних з ними відносин, а також практики застосування зазначених норм. В межах навчальної дисципліни вивчається поняття, предмет, метод, принципи, джерела, система міжнародного трудового права; міжнародні трудові норми та суб'єкти міжнародного трудового права; міжнародно-правова регламентація праці.

Курс навчальної дисципліни передбачає глибоке вивчення студентами міжнародно-правових актів в сфері регулювання трудових та інших, безпосередньо пов'язаних з ними відносин, набуття знань, умінь та навичкок застосування міжнародних трудових норм.

2. Правове регулювання кадрової роботи

Реалізація цілей і завдань належного підбору кадрів та управління персоналом здійснюється через кадрову політику. Кадрова політика держави та

підприємства являє собою систему принципів, ідей, вимог, що визначають основні напрямки роботи з персоналом, її форми і методи. Основною складовою кадрової політики є кадрова робота, яка здійснюється за допомогою нормативного урегулювання. Особливу роль у реалізації кадрової політики відіграють кадрові служби, діяльність яких спрямована на вдосконалення трудових відносин, підбір кандидатів на вакантні посади, розробку та реалізацію програм соціального розвитку та забезпечення належного функціонування підприємства (установи, організації).

Форми викладання та методи вивчення цієї дисципліни спрямовані на дослідження змісту кадрової політики, складових частин кадрової роботи та правового статусу кадрових служб та їх повноважень. Вивчення дисципліни спрямоване на детальне ознайомлення із основними напрямками державної кадрової політики, науковим визначенням поняття та систематизацією джерел правового регулювання кадрової роботи, здобуття студентами практичних навиків розв'язання реальних життєвих ситуацій, їх правильної правової інтерпретації, напрацювання пропозицій удосконалення чинного законодавства. Одним із основних завдань є дослідження правового статусу та організації діяльності кадрової служби (відділу кадрів) на підприємстві (установі, організації). Завданням є ознайомлення із особливостями кадрового документування та правовою регламентацією управління кадрами на підприємстві (установі, організації) та діяльності кадрових служб (відділів кадрів). Особливої уваги заслуговує дослідження правового регулювання кадрової роботи з окремими категоріями працівників.

3. Порівняльне трудове право

Глобалізація економічних зв'язків, мобільність людей, посилення інтересу до розвитку інших країн, їх історичного досвіду, сприяють актуалізації знань про право зарубіжних країн, і зокрема, про трудове право. З цієї точки зору сучасний юрист має володіти знаннями про міжнародні трудові стандарти, особливості правового регулювання трудових відносин у різних країнах, які становлять для України найбільший інтерес. Особливого значення набуває використання набутого досвіду правового регулювання праці для розроблення сучасних проектів законів та інших нормативно-правових актів, які враховують реалії економічного, соціального та культурного розвитку нашого суспільства і держави.

4. Охорона та захист трудових прав працівників.

Навчальна дисципліна спрямована на можливість пізнання основних принципів і положень застосування трудо-правових норм у сфері охорони та захисту трудових прав та здійснення дослідження конструктивних особливостей

механізму охорони трудових прав, що використовуються в практичній діяльності.

5.Філософія трудового права

Форми викладання та методи навчання дисципліни спрямовані на засвоєння нормативно-критичного та нормативно-догматичного дискурсів трудового права. В межах навчальної дисципліни досліджуються юстиціалізм, егалітаризм і лібертизм як базові парадигми трудового права, розглядаються основні аксіологічні засади трудового права (свободи, справедливості, рівності, солідарності, гуманізму) крізь призму теорії та практики трудового законодавства; здійснюється аналіз праці та інших категорій трудового права з позиції філософії трудового права.

6.Історія правового регулювання праці

Формування сучасних знань про трудове законодавство ХХ ст.; історичні етапи його становлення та їх особливості; тенденції розвитку трудового права та законодавства у ХХІ ст., етапи становлення та розвитку локального нормативно-правового регулювання праці. *Знати:* понятійно-категоріальний апарат правового регулювання праці; основні орієнтири становлення та вдосконалення трудового законодавства у цій сфері; історію правового регулювання трудової юстиції; становлення законодавства про оплату та охорону праці. *Вміти:* аналізувати нормативно-правові акти; інтерпретувати положення офіційних документів та джерел права; виявляти проблеми та оцінювати історичну практику правового регулювання праці. *Володіти навичками:* пошуку інформаційних матеріалів, нормативно-правових актів, судових рішень у відповідних професійних пошукових інформаційних системах та архівних установах.

7.Правове регулювання організації праці

Дисципліна викладається магістрам у 1 та 2 року навчання. Форма підсумкового контролю – залік та іспит. У курсі передбачено два змістових модулі. Змістовий модуль 1: теоретико-правові засади організації праці. Змістовий модуль 2: Особливості правового регулювання окремих видів організаційних відносин та правового статусу їх суб'єктів

8.Проблеми трудового права в Україні

Дисципліна викладається магістрам у 2 семестрі 1 року навчання. Форма підсумкового контролю - іспит. У курсі передбачено два змістових модулі. Змістовий модуль 1: Загальнотеоретичні аспекти системи трудових прав та теоретико-правові проблеми розвитку трудового права України. Змістовий модуль 2: правові аспекти соціального діалогу у сфері праці – як основи соціального партнерства. Окремі проблеми регламентації праці в трудових правовідносинах.

9.Трудовий договір: порівняльно-правовий та історичний аспекти

Викладання даної дисципліни спрямоване на надання студентам поглиблених знань щодо правового регулювання та вирішення актуальних проблем щодо наукових проблем та проблем правозастосування правових норм, пов'язаних із основним інститутом трудового права – трудовим договором. Визначена дисципліна включає в себе розгляд питань щодо правового регулювання трудового договору в його історичному розвитку, вивчення питань щодо юридичної природи та змісту різних видів трудових договорів закордонних країн у порівняльному аспекті з національним трудовим законодавством.

10.Правові проблеми порядку розгляду трудових спорів

Навчальна дисципліна є спецкурсом, який забезпечує отримання компетенцій, необхідних для практичного застосування правових процедур врегулювання конфліктів між працівниками та роботодавцями. Особлива увага приділяється формуванню навичок щодо розв'язання теоретичних та практичних проблем правового регулювання порядку вирішення індивідуальних трудових спорів, а також практичного застосування окремих правових норм.

11.Проблеми правового регулювання колективно-договірних відносин

Дисципліна викладається магістрам у 2 семестрі 1 року навчання. Форма підсумкового контролю - залік.

У курсі передбачено два змістових модулі. Змістовий модуль 1: Колективні трудові відносини у трудовому праві. Суб'єкти колективних трудових відносин.

Змістовий модуль 2: Соціальне партнерство у сфері праці. Основні форми самозахисту суб'єктів колективних трудових правовідносин.

12.Особливості правового регулювання праці окремих категорій працівників

Спецкурс охоплює вивчення питання диференціації умов праці різних категорій працівників, що дозволяє сформулювати та систематизувати у студентів глибокі теоретичні знання і практичні навички та виробити вміння розв'язувати юридичні казуси, що виникають у процесі правозастосування. На спецкурсі розглядаються особливості правового статусу творчих працівників, працівників транспорту, медичних працівників тощо.